3767 1900 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 23(6 ՀՈԿՏ. ՇՈՒՄԱՍ. ԻՐԹԼՍԻ — 17նձի սեմեհ — 1318 ՇԷՄԱՉԻ ԻՒԼ ԱԽԸՐ 12(23 ԻԹԼՈՒԼ 1316

Ղազէթասը հաճախատ Զարշէնպէհ վէ Շուման իրթիսի կիւնլիրի թապ օլունուր Դրշ.
Սանգիլիկի պուրա իչին բիշին 60
Այրը այլեղը 35
Սանգիլիկի բէշին թաշրա իչին 85
Այրը այլեղը 45
Բօսթա իւնթրէքի պիկէ այիա տիր։ 90 դրուշլուգ բօսթա բուրա՝ 80 դրուշա գապսել օլունուր։
15 կիւնլիւք ճիւսխէ 60 բր. տբր։

ՄԷՋՄՈՒԱ-ԻԼ-ԱԼԻԲԱ

ԱՒԳԱՐ

30 թարա — 30 թարա

مجموعة الجبار
بك اوغلى قسم جادهسى نومرو ٦٥

DIRECTION
DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-ALIBA
Grand'Rue de Péra 65

Ղաշէթաս Միւթէասիպ խուսուսաթ Իչին ԾՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՑԵԱՆ Միւթամատաթ օլունար։ — Իստանբէխանէ՝ Պէյօղլունտա Ճատտէի քէպիրտէ Ն. 65

ՄԷԳԱԼԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Էօթէտէն պէրու թահթը թապիիյէթի Սալթանաթը Սէնիէտէ եաշատան ճէմաաթլարը՝ քէնտիլէրինի պախթիեար վէ մէսուլ առտ իտէճէք բէք չօղ սէպէպլէրի օլտուղու կիպի, հէլէ միլէլի ղայրի միւսլիմէոէն հէր պիրինին՝ քէնտի քիլիսէլէրինէն պաշգա, մէքթէպլէրի, խասթախանէլէրի, խայրաթխանէլէրի վէ էղճիւմլէ տախիլի իտարէլէրինէ մախսուս պաղը ումուր ու մէսալիհին ըույէթի իչին այրը այրը բաթրիգխալէրի պուլունմասը տա, էօյլէ պիր լութֆ ու նիյմէթի մուաղղամա տըր քի, տիւնեանին հիչ պիր եէրինէ միսլի եօղ տուր տիսէք, ճաեիզ տիր։ Սէլիմ Խանին մուֆախխամի Օսմանիէնին քէնտի զիյրի տէսթանլարընա սըղընմըշ պուլունան ճէմաաթլար հագգընտաքի էլթաֆ ու թէվէճճիհաթը բէսէրանէ վէ խայրխահանէլէրինէ էն պիւեիւք պիր տելիլի ճէլի օլան իշպու միւսատէի ճիհանգըյմէթ սաեէսինտէ տիր քի, պու կիւն, պիլճիմլէ միլէլի ղայրը միւսլիմ, Բաթրիգլէրէ, Մէրխասալարա, Մէրխասա վէքիլլէրինէ, ումուր ու մէսալիհի զաթիէ վէ տախիլիէլէրինէ միհվէրի մաթլուպընտա ճէրէճէանը իչին, խուսուսի իտարէլէրէ վէ հէյէթլէրէ մալիք տիրլէր, վէ պունլարընի իսէ, հէր ճէմաաթընի, քէնտի էֆրատը իչինտէ էն զիեատ իսթիգամէթի վէ իդթիտար սահիպի օլան ըէհապիյինինտէն, վէ միլթէպերան ու միլթէհաիդանը ավամընտան թայրին իտիլմէլէրի թապիեաթը մասլահաթ վէ միւգթէզի էվամիրի Սէնիէտէն օլուպ, չիւնքի հէր նէ գատար, հէր ճէմաաթ իչին այրը այրը Բաթրիգխանէ իտարէլէրի թէճէսսիւս պույրուլմուշ իսէ տէ, պունլարընի՝ մաթլուպը Ալի տիրէսինտէ իճրաի ահքեամ վէ վազիֆէ իթմէլէրի խուսուսընա, նէզտի հիքմէթի Սէնիէտէ, կէրէք ըուէսաի ըուհանիէնին վէ կէրէք միլթէպերան վէ միլթէհաիդանը ավամընը, հէմ մանէն, հէմ մատտէթէն մէսուլ պուլունաճաղլարը տէրքեար տըր։

Ֆիլվաղը, էլթաֆը Շահանէտէն օլարագ, միլէլի ղայրը միւսլիմէէ վէրիլէն չու եօլտա պիւեիւք պիւեիւք իմթիեազաթ վէ մուաֆիեաթընի գատրինի պիլմէք վէ թագտիր իթմէք՝ նէ՝ գատար ճաեիլ իսէ, մէսուլիեէթի մէզքիւրէնին գարշըսընտա տախի պիգայտ տուրմամաղ, եանի օ մէսուլիեէթին իճապ իթտիրտիկի վազիֆէլէրի թէմամիյլէ վէ նօղթասը նօգթասընա իճրա իթմէք տէ, այնի նիսպէթտէ վահիպ իլլիյֆա պիր պօրճ տուր։

Պու կիւն, Շարգտա պուլունան քիլիսէլէրին բարլագլըղը, չէրէֆլէնտիրիլմէսի, վէ ումումընտա մունթազամէն իճրաի անն օլունմասը տախի այնի նօգթաի նագարլա էհէմմիէթի ազիմէյի հաեիզ տիր, զիրա ումումիէթլէ իսքեաթ վէ թէէմին օլունմուշ տըր քի, էֆրատը, քէնտի հիքմէթի մէթպուէլէրինէ, մէվզու օլան գավանին ու նիզամաթը տինիէ վէ ճիսմանիէեէ, ըուէսսաի ըուհանիէ իլէ պիւեիւքլէրինէ գարշը իթաաթ վէ հիւրմէթլէրի խուսուսընտա, տիեանէթբէրվէրլիկին, իպատէթին բէք պիւեիւք թէէսսիր ու նուֆուզու վար տըր։

Մէմալիքի Շահանէտէ պուլունան հէր միլէթ մէքթէպլէրինին, խասթախանէ, ֆուգարախանէ վէ սաիր միւէսսիսաթը միլիեէնին հալը ինթիզամը, իսլահը, թէրաքգըսը, վէ հէր սուրէթլէ ըէֆահ ու մամուրիէթի տախի, ամալը Ալիեէտէն օլմաղլէ, պունլար իչին հէր ճէմաաթ մէզգունիեէթ վէրիլմիշ օլմասըյլա պէրապէր, եինէ հիւսնի նագարը բէտերանէեի հիքմէթի Սէնիէնին պունլար իւղէրինտէն էքսիլմէտիկի ինքեար օլունամաղ։

Շու հալ մալիւմ օլարագ, հէր ճէմաաթն թարաֆը տէվլէթտէն Բաթրիգխանէլէրինէ վէ ըուէսսաի ճէմաաթա ինալէ գըլընմըշ օլան ումուր ու մէսալիհինին՝ կէլիշի կիւզել խտարէ օլունմասը գապիլ օլմաեընը, վէ օլմասը տա, մաթլուպը Ալիեէ մուվաֆըգ պուլունմաեընը, պու պապտէ թարիգի իսթիգամէթ վէ հիւսնի զայրէթ իւզրէ հարէքէթ իտիլմէսի՝ վազիֆէի զիմմէթ տիր։ Հէր մուամէլէնին, տուրէնտիշանէ միւթալէա իտիլէրէք իճրա օլունմասը, վէ ճէմաաթա, բաթրիգխանէլէրէ մախսուս իշլէրին էրպապընա ինալէ գըլընմասը կէրէք տիր։

Սէօղիւմիւզիւ էրմէնի-գաթօլիք ճէմաաթընա հասը իթտիկիմիզ հալտէ, պու հագրդէթլէրի իչիմիզտէ պիլմէեէն, թաստիգ իթմէեէն եօգ տուր տիեէպիլիրիզ։ հաթթա մուաֆիեաթ վէ էլթաֆը Շահանէնին գըյմէթի հէր վագըթ ումումիէթլէ բէք ալէա թագտիր գըլընմըշ օլտուղունու տա իլավէթէն տէրմիեան իյլէրիզ։ Պու սէպէպլէ տիր քի, էրմէնի-գաթօլիք ճէմաաթընըն ըէսմէն իպթիտաի թէշէբբիւլինտէ, վէ օնտան սոնրա տէվամ իտէն միւատէթ էսնասընտա, խուսուսա մէրհում Աղարեան Կ-Բաթրիգ էֆէնին զէմանը իտարէսինտէ, ճէմաաթճա մէվճուտ օլան իխթիլաֆընը իզալէ վէ պէրթարաֆ իտիլմէսիյլէ հուսուլէ կէլէն իթթիֆագ միւնասիպէթիյլէ թանզիմ վէ թէրթիպ իտիլէն թէշքիլաթը ճէտտիտ էսնասընտա, Բաթրիգխանէմիզին հիւսնի իտարէսի, վէ ահվալ ու մուամէլաթը ճէմաաթընը լաեըգը վէճճիլէ ճէրէճեանը իչին լազըմ կէլէն Բաթրիգխանէ նիզամաթը տախիլիեէսի եաբբըմըշ, իճապ իտէն հէյէթլէր թէշքիլ իտիլմիշ, քիլիսէլէր վէ մէքթէպլէրճէ խուսուսի իտարէլէր թէրթիպ օլունմուշ, խասթախանէ, գապրիսթան վէ տիկէր միւէսսիսաթը միլիէնին ինթիզամընա, իսլահընա մախսուս վէսաիթ իթթիխաղ գըլընմըշ, վէ պունլար մէվզրի իճրաեէ գօնուլմագտա պուլունմուշ տուր։

Պինաէն ալէյհ, թապիի տիր քի, պու կիւնէ տէկին սալիք օլան խաթթը հարէքէթէ՝ Կ-Բաթրիգի լահըգդրիւթպ. էմմանուէլեան Պօղոս էֆ. հագրէթլէրի զէմանընտա տախի սալիք օլունարագ, մէզքիւր միւէսսիսաթը ըուհանիէ, խայրիէ վէ իլմիեէճէ գուսուր գալան եախօտ լիւզումու պու կիւն հիսս իտիլէն ճիհէթլէրին տախի իքմալ վէ իճրա իտիլմէսի, ամալը խայրիյի Ալիեէ մուվաֆըգ պուլունաճաղը չիւպհէսիզ տիր։

ՏԷՐԻՍԱԱՏԷԹՏԷ

ԻՐԱՆ ՇԱՀԸ ՀԱԶՐԷԹԼԷՐԻ

Շարշէնպէհ կիւնի. սաաթ 4 պչ.տա Շահ հազրէթլէրի 4 աթը պիր արապաեա բաքիպ օլտուղլարը, վէ եանլարընտա Իրան սատրազամը վէ գարշըլարընտա Իրան սէֆիրիյլէ պաշ միհմանտարը Թիւրխան բաշա օթուրմուշ օլտըգլարը, վէ տիկէր արապալարտա մաեէթլէրիյլէ միհմանտարլարը պուլունտըգլարը, վէ էօնտէն, արգատան, եանլարտան եավէրլէր, սիւարի էրթօղրուլ ալաեը ասքէրլէրի կիթտիքլէրի հալտէ, Թօքհանէ խոխէլէսինէ էնիպ, օրատան Շահ հազրէթլէրիյլէ արապասընտա եանլարընտա պուլունանլար՝ Պէյլէրպէյի խթիմպօթընա վէ տիկէրլէրի տիկէր իքի խթիմպօթա բաքիպէն, Սիրքէճիեէ չըգմըշլար, վէ արապալարտա օթուրուպ, Աեա Սօֆիա ճամիսինի զիեարէթլէ, ճամիին տէրունինտէքի մօզտիգալար վէ սաիրէ հազգընտա միհմանտար Անմէտ Ալի բաշատան իյզահաթ ալմըշլար տըր։ Ճամիտէն կիրմէզտէն էվվել վէ չըգարքէն, այրը այրը թասվիրլէր ալընմըշ տըր։

Սաաթ 5 պչ.տա արապալարտա բաքիպէն, Պապը Ալի ճատտէսիյլէ քէօբրիւտէն կէչիլիպ, Գալաթա վէ Թօքհանէ թարիգիյլէ Ցօլմա-պաղչէ սէրայընա մուվասըլէթ, վէ սէրայը մէղքիւրը զիեարէթ իթտիքտէն սոնրա, օրատա տախի Շահ հազրէթլէրիյլէ մաեէթի էրքանընըն ֆօթօկրաֆլարը ալընմըշ տըր։ Ցօլմա-պաղչէ սէրայընատան Մէրասիմ տարէսինէ ավտէթ վէ պիր ազ խթիրահաթատան սոնրա, էօյլէ թատամը խտիմիշ, վէ էանատ թատամտա միւզիգայը Հիւմաեուն թարաֆընատան ալաֆրանկա կիւզել հավալար չալընարագ, մանզուզիեէթի Շահիեի մուճիպ օլմուշ տըր։

Թատամտան սոնրա Շահ հազրէթլէրի գուեումը Պապաեան էֆ.ի նէզտի Շահիլէրինէ ճէլպ իթտիրէրէք, պիր խայլի նատիր ժիւճէվհէրլէր սաթը ալմըշլար տըր։

*** Զարշէնպէհ ագշամը սէրայը Հիւմաեունտա պիր զիեաֆէթի սէնիէ քէչիեէ պույրուլմասը մուգարրէր օլմաղլէ, Շահ հազրէթլէրի՝ 4 աթը պիր արապաեա բաքիպէն, պաղը էրքեանը մաեէթլէրի վէ միհմանտարլարըյլա պէրապէր, Մէրասիմ տարէսինէն մապէյնի Հիւմաեունա ազիմէթ իյլէմիշլէր տիր։ Էանատ մուվասըլէթտէ իհթիրամաթը ասքէրիեէ իյֆա իտիլմիշ տիր։ Պու եօլտա ինթիրամաթ վէ թալթիֆաթ՝ միւշարէլէյհ հազրէթլէրինին հէր կիթտիքլէրի եէրլէրտէ, գարատա վէ սէնիզտէ իճրա գըլընմըշ տըր։

Մէղքիւր զիեաֆէթի սէնիէ միւնասիպէթիյլէ սէրայը Հիւմաեունտա բէք բարլագ թէնվիրաթ իճրա իտիլմիշ օլուպ, էվվելճէ, Զաթը հազրէթի Բաշիշահի իլէ Շահ հազրէթլէրի պիր միւտէթ միւլագաթ պուեուրմուշլար, վէ պու էանատ միւզիգայը Հիւմաեուն մարշը Համիտիեի թէրէնիւմ իտիպ, սաաթ 1ատ տախի զիեաֆէթէ պաշլանարագ, Շահ հազրէթլէրինէ մախսուս մարշ իլէ մարշը Համիտի վէ տիկէր լաթիֆ հավալար չալընմըշ տըր։

Սուֆրատա Զաթը հազրէթի Բաշիշահինին սաղ թարաֆլարընտա Իրան շահը հազրէթլէրի օթուրմուշլար տըր։ Էրքեանը մաեէթի Շահիլէրիյլէ վիւքելյը ֆէխամ, ումում սիֆէրա վէ մասլահաթկիւզարլար իլէ պաշ թէրճէմանլարը տախի զիեաֆէթի ոէնիէեէ իշթիրաք իթմիշլէր տիր։

Էանատ զիեաֆէթտէ, Զաթը հազրէթի Բաշիշահի իլէ միւսահէպէթ վուգու պուլուուղունտա, Շահ հազրէթլէրի թիւրքճէ լիսան իլէ իֆատէի մէրամ իթմիշլէր, վէ քէնտի հազգլարընտա իպղալ պույրուլան ինթիրամաթը միհմանիւվազիէն վէ թալթիֆաթը մախսուսէտէն տօլաեը պէճանը թէշէքքիւրաթ իյլէմիշլէր տիր։

Զիեաֆէթ սաաթ 2ատ խթիամ պուլուպ, պիր ազ խթիրահաթատան սոնրա, Շահ հազրէթլէրի արապայը մախսուսլարը վէ մաեէթլէրիյլէ միհմանտարլարը պիրլիքտէ օլարագ, Մէրասիմ տարէսինէ ավտէթ իթմիշլէր տիր։

*** Շահ հազրէթլէրի՝ Շեյխ իլ Իսլամ հազրէթլէրինէ մուրասա պիր գըթա էնֆիէ գուեթուսու, վիւքելի ֆէխամա, մաեէյնի Հիւմաեուն պաշ քեաթիպի Թահսին, իքինճի քեաթիպ՝ գուրէնտէն Անմէտ Իզզէթ, թէշրիֆաթը ումումի նազարը իպրահիմ վէ թէշրիֆաթի խարիճիէ Ղալիպ

պէյլերէ մուրասսա Շիյր ու Խուրշիտ, թէշրիֆաթի խարիճէ մուավինլերինտէն Հիլմի վէ Ասլտ էր Ըէզագ պէյլերէ Ինճի բիւպէտէն Շիյր ու Խուրշիտ, պաշ միհմանտարլարը Թիւրխան, միհմանտարլարը՝ եավէրանտէն Ահմէտ Ալի բաշալարա մուրասսա վէ միհմանտարլարը՝ եավէրանը Շահանշահէն Շիւքրի բաշաեա Ինճի բիւպէտէն Շիյր ու Խուրշիտ նիշանլարը, Պէշիքթաշ զապթիա մէմուրը միւշիր Հասան բաշաեա, գուրէնաի Շէհրիեարիէն էմին պէյէ մուրասսա, Շնճի ֆըրզա զօմանտանը միւշիր Շէվքէթ բաշաեա, քիւրճի պաշը Օսման պէյէ, գուրէնաէն Օսման, Ֆարիզ, Պէքիր պէյլերէ, եավէրը խուսուսի Շէհրիեարի Զէրքէս Մէհէմմէտ բաշաեա, Շէհիր էմինի Ըրտվան բաշաեա, Զապթիէ նազրը Շէֆիզ պէյէ, վէ տահա սաիրլէրէ 1ինճի վէ միւթէլիֆ բիւպէլէրտէն Շիյր ու Խուրշիտ նիշան վէ միտալեալար, վէ սաիրլէրէ մէզքիւր նիշանլարը միւթէլիֆ բիւպէլէրինի վէ միտալեալարը ինտա պուեուրմուշլար արը։

⁂ Միւշարիլէյի հազրէթլէրի՝ Թէհրանա չէքմիքլերի պիր թէլէկրաֆտա, բաթաթաթը սաթանաթը Սէնիէեէ մուվասլէթ իթտիքլերինի պէեան, վէ թարաֆը հազրէթի Բաթիշահիտէն իպզալ պույրուլան իհթիրամաթը միհմանիվազիէն տօլաեը բէք զիեաւէ մէմնուն վէ միւթէշէքքիր պուլունտրպլարընը իլավէթէն տէրմիեան իյլէմիշլեր տիր։

⁂ Սալը կիւնիւ Իրան սատրազամը՝ Պօզազ-իչինտէ պուլունան սիւֆէրաեա իեատէի զիեարէթ իթտիքլերի կիպի, միշարիլէյի իրթէսի կիւնիւ տախի Պէյօղլունտա մուզիմ սիւֆէրա իլէ Պուլկարիսթան գաբու քէթխիւտալըզընա՝ եավէրանը Շահանշահէն զօլ աղասը Մէհէմմէտ Ալի պէյ վասթաասըյա իատէի զիեարէթ զարթ ը վիզիթլերինի կէօնտէրմիշլեր տիր։

⁂ Բէնչէնպիհ կիւնիւ Շահ հազրէթլերի էօյլէ թաամընը Մէրասիմ տաիրէսինտէ եալընըզճա իտիպ, էսնան թաամատա մապէյն մուզիգասը ալաթուրգա կիւզել հավալար չալմըշ արը։ Սաաթ 8 բատտէլէրինտէ Զաթը հազրէթի Բաթիշահի՝ միւքէլլէֆ պիր արապա իլէ Մէրասիմ տաիրէսինի պիթթէշրիֆ, պինէք թաշընտան Շահ հազրէթլերի բէսմը իսթիզպալը իյֆա իյլէմիշլեր, վէ պու սըրատա էրքեանը Շահի, վիւքէլայը Օսմանիէ վէ մապէյնի Հիւմաեուն բէճալը սաֆպէսթէ օլարագ հազըր պուլունուպ, մապէյն մուզիգասը տախի Համիտիէ մարշընը չալմըշ արը։

Պիր միւտտէթ սոնրա Զաթը հազրէթի Բաթիշահի՝ միւսաֆիրլէրինի արապալարընա ալարագ, պիրլիքտէ Մէրասիմ տաիրէսինտէն գասրը ալիեի թէշրիֆ պուեուրմուշլար արը։

Էօնտէն թէշրիֆաթի Հիւմաեուն միւտիրի՝ աֆ իլէ վէ թէշրիֆաթ նազրը արապա իլէ կէթտիքլերի կիպի, Շահզատէկեանտան Թէվֆիզ, Ասլտ էլ Գատէր վէ Ահմէտ էֆէնտի տէ աթլարա սիւար օլարագ, արապայը Հիւմաեունընը արգասընտան կէթմէքտէ պուլունմուշլար արը։

Գասրը ալիտէ սատրազամ հազրէթլերիլէ սոնրա պաղը վիւքէլաի Օսմանիէ հազրը պուլունուպ, պիր միւտտէթ իսթիրահաթ իտիլմիշ, վէ Թարաֆը հազրէթի Շէհրիեարիէն Միւսաֆիրլէրի հազգընտա ասասրը իհթիրամ իպզալ պույրուլմուշ տուր։

Շահ հազրէթլերի պու սըրատա միւսաֆիրլիքլերի էսնասընտա կէօրտիքլերի ասասրը իհթիրամաթտան վէ վէրիլէն հէտիեէլերտէն տօլաեը արզը թէշէքքիւրաթլէ, Զաթը հազրէթի Շէհրիեարիէ բէսմը վէտաեը իյֆա իթմիշլեր, վէ պատէհու 4 աթլը պիր արապաեա Շահ հազրէթլերիյլէ Շահզատէկեանտան Թէվֆիզ վէ Ասլտ էլ Գատէր էֆէնտիր, վէ տիկէր արապալարտան պիրինճիսինէ իքի սատրազամլար, վէ պաղի 20 գատար արապալարա վիւքէլայը ֆէխամ իլէ մաեէթի Շահի վէ միհմանտարլարը օթուրտուգլարը, վէ պիր պէօլիւք մըզրաղը ասքերի աթլը օլարագ կէթտիքլերի հալաէ, հարէքէթի Շահի վուգու պուլմուշ, վէ Օրթաքէօյ իսկէլէսինէ գատար միւմկէն օլան ճատատէ իւզերինտէ, ասասքիրի Շահանշէ սէլամա տուրտուգլարը կիպի, միւզիկա տախի Շահ հազրէթլերինին մարշընը թէրէննիւմ իթմիշ տիր։

Ալայ՝ սաաթ 9ա 10 զալարագ, մէզքիւր իսկէլէեէ մուվասլէթ իթտիկինտէ, Շէհիր էմինի իլէ Պէշիքթաշ զապթիա մէմուրը, զապթիէ նազրը, Տէօրթունճիասաիրէի պէլէտիէ միւտիրի օրատա պուլընմըշլար արը։ Իշպու իսկէլէտէ պահրիէ ֆօթօկրաֆ մէմուրը Ալի Սամի պէյ թարաֆընտան ալաեան միւթէատտիտ ֆօթօկրաֆլարը չէքիլմիշ տիր։

Շահ հազրէթլերի՝ Հէրէքէ ֆապրիկասընընն նէֆիս մամուլաթըյլա թէֆրիշ իսրլմիշ օլան Օրթաքէօյ իսկէլէսինտէ Շահզատէկեանտան Ասլտ էլ Գատէր էֆ. վէ սատրազամ հազարաթը վէ սաիր պաղը զէվաթ իլէ վէտալաշըպ, սաաթ 9սա, բէֆգազթլարընտա չանզատէ Թէվֆիզ էֆ. վէ Շուբարի տէվլէթ բէյիսի Սաիտ բաշա հազարաթը օլարագ, Պէյլէրպէյի իսթիմպօթը՝ մէզքիւր վաբօրա եանաշտրընտա, Շահա մախսուս օլան պայրագ՝ հէման պիւեիւք տիրէեէ չէքիլմիշ, վէ պու սըրատա Շահա մախսուս օլան մարշ՝ վաբօրտա պուլունան ասասքիրի պահրիէ թարաֆընտան չալընմըշ արը։ Շու էսնատէ Շահ վէ շահզատէ Թէվֆիզ էֆ. հազարաթը իլէ չահէն մանէթի վէ միհմանտարլարըյլա թէշերեեէ մէմուր օլան Շուբարի տէվլէթ բէյիսի Սաիտ, խարիճէ նազրը Թէվֆիզ, Թիւրխան վէ էրքեանը հարպիէ մուշիրի Շաքիր բաշալար, թէշրիֆաթիի խարիճէ Դալիպ պէյ, ֆէրիզ Ահմէտ Ալի վէ Շիւքրի բաշալար վէ սաիր զէվաթ վաբօրա չըզմըշլար արը։

Շահզատէ Թէվֆիզ էֆ. հազրէթլերի՝ բէսմի թէշեի վէ վէտաեը իյֆատան սոնրա Սաիտ բաշա իլէ վաբօրտան մուֆարագաթ իտիպ, միւթէազըպէն վաբօր՝ ասէսթէ սուրէթլէ եօլունա տէվամ իյլէմիշ տիր։

Էսնաի հարէքէթտէ կէրէք Իզզէտտին վաբօրընտա վէ կէրէք սաիր վաբօրլար թարաֆընտան իհթիրամաթը լազըմէ իյֆա իտիլմիշ, վէ պահրիէ ասքերի միւկիզասը մարշլար վէ կիւզել հավալար չալմըշ, Նագգաշ զարազօլընտան թօրլար աթըլարագ, բէսմի սէլամ իյլա զըլընմըշ, չայլար, չերպէթլէր իչիլմիշ, վէ միւթէատտիտ չէքլ վէ վազիեէթլէրտէ ֆօթօկրաֆլար չէքիլմիշ տիր։

Շահ հազրէթլերի, էսնաի թէշրիֆլերինտէ օլաեը կիպի, ազիմէթլերինտէ տախի ալինիլէ վուգու պուլան հարէքէթլերինտէն տօլաեը ֆէվգէլատէ մէմնուն գալմըշլար արը։

Իզզէտտին վաբօրը Մազրը քէօյիւ էօնիւնէ կէլտիկինտէ, Շահ հազրէթլերի վէ պաղը մաեէթլերի 7 չիֆթէ գաեըղլա վէ զէվաթը սաիրէ իսթիմպօթլար իլէ իսկէլէեէ չըզմըշլար արը։ Պու արա Շահա մախսուս մարշ չալընմըշ, վէ ասասքիրի պահրիէ՝ կիւբէշթէլէլէրէ չըզարագ, բէսմի սէլամը իյֆա իթմիշլեր տիր։

Մազրը քէօյիւնտէ թա սապահտան բէսմի գապուլ իչին թէատրիքեաթը լազըմէ կէօրիւլմիւշ օլուպ, միւլքի վէ ասքերի մէմուրլար վէ ասքերի Շահանշէ թարաֆընտան իհթիրամաթը ֆաիգա իպզալ իտիլմիշ տիր։ Շահ հազրէթլերի, մաեէթլերիյլէ գարաեա չըզտըգլարընտա, մապէյն արապալարընա բաքիպէն վէ Շահ հազրէթլերինին եանընտա խարիճէ նազրը վէ գարշըսընտա Իրան սատրազամլյա սէֆիրի վէ տիկէր արապալարտա զէվաթը սաիրէ սըրատրյա օթուրտուգլարը հալտէ, զաեէթ միւզիկէն օլան ըսթասիոնա մուվասլէթ իտիլմիշ տիր։ Շահ հազրէթլերինին արապալարընընն էօնիւնտէն, եանընտան վէ արգասընտան մըգրադը ասքէր պուլընտրը կիպի, կէչիրիլի ճատատէ տախի ասասքիրի Շահանշէ՝ սաֆպէսթէ սէլամա տուրմուշլար տըր։ Իրան թէպասը միւթէպէրանը վէ Իրան մէքթէպի չակիրտանը, էլլէրինտէ պայրագլար օլարագ, էհալի իչինտէ պուլունուպ, լազըմէյի սէլամը իյֆա իթմիշլեր, վէ Շահ հազրէթլերի տէ ճիմլէսինի սէլամը չահիլէրիյլէ թալթիֆ պուեուրմուշլար արը։

Միւշարիլէյինին արզուլարը վէճիլէ, Իրան մէքթէպի մուալիմլերիյլէ չակիրտանը վէ իտարէ հէյեէթի պիրլիքտէ օլարգլարը հալտէ, մէքթէպ պաղչէսինտէ ալտըրըմըշ օլան ճէսիմ պիր ֆօթօկրաֆ՝ միւզէյեէն պիր չէրչիվէ իչինտէ օլարագ, Շահ հազրէթլերինէ թագտիմ իտիլմիշ տիր։

Միւշարիլէյինին արապատան էնտիկի եէրտէն վակօնա գատար մահէլլ՝ զիզրյմէթ խալելար վէ չալլար իլէ տէօշէնմիշ, վէ պիր թագը զաֆէր եաբըլմըշ օլուպ, տասքիրի Շահանշէ թարաֆընտան տախի բէսմի սէլամ իյֆա իտիլմիշ, վէ մուզիգա՝ Շահա մախսուս մարշը չալմըշ արը։ Պուրատա, թէքրար ֆօթօկրաֆ բէսմի ալընմըշ արը։ Շահ հազրէթլերի, 9 վակօնատան էն միւզէյեէնի օլան Կիւնճիւ վակօնա բաքիպ օլարընտա, խարիճէ նազրը պու վակօնա կիրէրէք, բասիսէի վէտաեը իյֆա իթմիշ, վէ Շահ հազրէթլերի տէ, թարաֆը հազրէթի Բաթիշահիտէն հազգարընտա իպզալ պույրուլան ասարը միհմանիվազիէն տօլաեը պէեանը թէշէքքիւրաթ իյլէեէրէք, իչպու զիեարէթի մէսուտէնին խաթրընէսի իլէ էպէտ զալպէրինտէ զալաճաղընընն Զաթը հազրէթի Բաթիշահիէ արզընը՝ նազրը միւշարիլէյինէ պէեան պուեուրմուշլար արը։

Միւլազաթատան սոնրա, խարիճէ նազրը մուֆարագաթ իթմիշ, վէ Շահ հազրէթլերինին վակօնընա, Իրան սատրազամըյլա սէֆիրի վէ Իրան թէշրիֆաթիը վէ տիկէր սաիր մաեէթլերիյլէ պիրլիքտէ Թիւրխան բաշա, թէշրիֆաթը Դալիպ պէյ, Սօֆիա գօմիսէրի Նէճիպ Մէլհամէ էֆ. վէ տահա սաիրլէրի օթուրտուգլարը հալտէ, թրէն՝ սաաթ 11ատէ հարէքէթ իթմիշ տիր։ Սամանլը ըրճալը՝ Գէկիրատա գատար Շահ հազրէթլերինէ ըլճագաթ իսէճէքլէր տիր։

⁂ Միւշարիլէյի իլէ մաեէթինի համիլ օլան Խրէն՝ բէնչ. կիճէսի էտիրնէեէ վասըլ օլմուշ, վէ միւքէմմէլէն տօնատըլմըշ օլան ըսթասիօնտա, վալի վէքիլիյլէ իքինճի օրտու միւշիրի Շաքիր բաշալար վէ մէմուրինի միւլքիէ վէ ասքէրիէ թարաֆընտան ըէսմի իսթիզպալ վուգու պուլմուշ տուր։

⁂ Թրէնին պիւֆէյլերինէ իգթիզա իտէն սօզուգ եէմէքլեր վէ նէֆիս մէյվէյէր՝ քիլարը հազրէթի Շէհրիեարիէն Թէրթիպ իտիլմիշ տիր։

⁂ Շահ հազրէթլերի պու ագշամ Պէլկրատա մուվասլէթլէ, գրալ Ալէքսանտր իլէ թատամ իտէճէք, վէ պատէհու Ավսթրիա իմբէրաթօրը թարաֆընտան թախսիս իտիլէն թրէնի մախսուս իլէ Բէչթաեա մուվասլէթ իյլէեէճէք տիր։

⁂ Տէրիսաատէթ Սըրպիտ սէֆիրի Պէլկրատա գատար Շահ հազրէթլերինէ ըէքազաթ իտէճէք տիր։

⁂ Շահ հազրէթլերի, ասասքիրի Շահանէնին, Էվրօբա օրտուլարը տէրճէսինտէ միւքէմմէլլեթինէ վէ ինթիզամընա հայրան օլմուշլար, վէ Մէքթէպի Հարպիէի Շահանէտէ իքմալը թահսիլ իլէ Իրանա ավէթ իթմիշ օլան Իրան զապիթանընընն հիմմէթլերիյլէ Իրան օրտուսընընն իսլահ իտիլտիկինի Զաթը հազրէթի Բաթիշահիէ մագամը թէշէքքիւրտէ պէեան իյլէտիքտէն սօնրա, մէզքիւր օրտունընն պիր զաթ տահա իալահը իչին, Իրանա ասասքիրի Օսմանիէ մուալիմլերինին կէօնտէրիլմէսինէ միւսաատէի սէնիէնին էրզան պույրուլմասընը սուրէթի մախսուսէտէ բէճա իյլէմիշլեր տիր։

⁂ Շահ հազրէթլերի, Իրան մէքթէպինին թէէմինի տէվամը իչին 5000 ֆր. վերմիշլեր, վէ Էր սէնէ պու մէպլաղը վերէճէքլերինի վատ պուեուրմուշլար արը։ Իրան սատրազամը տախի 2500, Իրան սէֆիրի 1500, վէ տիկէր տէօրթ բիճալը Իրանէ պինէք ֆր. իթա իյլէմիշլեր տիր։

⁂ Շահ հազրէթլերի, Էվրօբատա պուլընարը սըրատա, Ֆիլէմէնք զրալիցասընա 50,000 ֆր. զրյմէթինտէ զաեէթ միւզէյեէն պիր թապաղա իհտա իթմիշ տիր։

ԱԶԳԱՑԻՆ

Էրզրում Էրմէնի-դաթօլիք մերխատասը Արհ. Քչուրեան Կարապետ Եպիսկոպոս, քէնտի թէմինտէ պուլընան քիլիսէ վէ մէքթէպլերէ մէտար օլմագ իւզրէ, Դաթօլիք էրպապը համիյէթի վէ սէրվէթինէ միւրաճաաթ իչին Էվրօբաեա կիթմիշ օլսըզը հալտէ, պու կիւնլերտէ Ֆիլէմէնքտէ պուլընտըզը՝ մէվսուզէն խապէր ալընմըշ արը։

Պինաէն ալէյհ, պունտան ադտէմ միւմանիլէյհին զայրուզէթինէ տաիր չըզան վէ հաթթա զաղէթա սիւթունլարընտա տախի եազըլմըշ օլան չայեաալարընն ասլ ու էսասը օլմասըզը անլաշըլմըշ արը։

⁂ Շու էսնատէ Բարիստէ պուլունան Ռուսիալը զէնկին Էրմէնիրինլերտէն պարոն Աղէքսանտր Մանթաշօֆուն՝ շէհրի մէզքիւրընն էն միւթէպէր սէմթի օլան վէ արազի զըյմէթի զաեէթ պահալը պուլունան Շանզ-Էլիզէ թարաֆլարընտա պիր Էրմէնի քիլիսէսիյլէ Առաջնորդարան ինչա իթտիրմէկի թէահիւտ իյլէտիկի, վէ ինչաաթ մէսարիֆինին պիր միլեօն ֆրանգա պալիզ օլաճաղը թախմին իտիլտիկի՝ Բարիստէն եազըլմըշ արը։

ԽԱՐԻՃԻՆԼԷ

ԱՀՎԱԼԸ ԶԻՆ

Զին իլէ մուխապէրաթա պաշլամագ խուսուսընտա, Ֆրանսա խարիճէ նազրընընն թէքլիֆ իթտիկի շարթլարտան տօլաեը Ռուսիա, Ալմանիա, Ավսթրիա, Իթալիա վէ Ճաբոն հիւքիւմէթլերի պէյնինտէ իթիլաֆ հասըլ օլաբաղընը, վէ Ինկիլթերանընն տախի պունլարա իշթիրաք իտէճէկի միւհթէմիլ իտուկինի Բարիսին Մաթէն զաղէթասը եազմըշ արը։ Շու գատար քի Զինտէ ահվալ էլան բէք վէխիմ օլուպ, Բէքինտէն տէյիլ իսէ տէ, իչէրլէրտէ հէր կիւն եէնի եէնի զըթթալլար վէ թախրիպաթ վուգուա կէլտիկինտէ, տէվլէթլէր իչին ուզուն ուզատիեէ մուխապէրլէր իճրասընա, նօթալար թէաթիսի վէ սաիրէեէ արթըզ նիհայեէթ վէրիլէրէք, իչէ նէթիճէ վերմէնին վաղթը կէլմիշ տիր։

Զին սուլարընտա պուլունան Ավսթրիա ֆիլօսու գօմանտանընընն Վիէնեաա քէչիտէ իթտիկի պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, մարէշալ Վալտերզէնին տավէթի իւզէրինէ, սեպտ. 29տա ամիրալլար իճթիմա իտէրէք, պունտան ադտէմ միւսաատէի սէնիէնին էրզան պույրուլմասընը սուրէթի մախսուսէտէ բէճա իյլէմիշլեր տիր։

⁂ Շահ հազրէթլերի, Իրան մէքթէպինին թէէմինի տէվամը իչին 5000 ֆր. վերմիշլեր, վէ Էր սէնէ պու մէպլաղը վերէճէքլերինի վատ պուեուրմուշլար արը։ Իրան սատրազամը տախի 2500, Իրան սէֆիրի 1500, վէ տիկէր տէօրթ բիճալը Իրանէ պինէք ֆր. իթա իյլէմիշլեր տիր։

⁂ Շահ հազրէթլերի, Էվրօբատա պուլընարը սըրատա, Ֆիլէմէնք զրալիցասընա 50,000 ֆր. զրյմէթինտէ զաեէթ միւզէյեէն պիր թապաղա իհտա իթմիշ տիր։

[illegible]

—Դիտեմ, Ն. Տիգրանի մասին է խոսքը։ Նրա հետ ինչ-որ դժբախտություն է պատահել։

—Ինչպես Ն. Տիգրանը, Հարությունը ևս ոչ մի հետք չունի։ Ոստիկանությունը ամենուրեք հետապնդում է նրանց

ՄԱՔՍՈՒՄԱՆ

	Կիրակի օրվանից
Կանանց հանդեսներ	5,500,000
Սամովարներ	1,747,048 99
Սուրճի մաքրիչներ	609,669 03
Ինքնաշարժներ Ն. Յ. Ս. Ի. Ի.	1,060,673 35
Սպիտակեղեն	3,406,104 67
Ջեռուցման սարքեր	1,399,509 72
Մաղմանդի ծխնիներ հիսուսյան ձայնի	2,280,657 18
Կիսամյակի վերջերին մաքրվելիք ապրանքներ	3,543,399 45
Լուսնի դեմքեր	3,403,646 50
Ընդհանուր գումարը	347,754,693
	39,711 20
	Ռ.0.22,161,113 89

ՍՈՒՆԴ

	Կիրակի օրվանից
Սիրելի տարեցներ	11,000,000
Ինքնաշարժ	963,535
Ամենատես աչքեր	1,317,963 03
Ինքնաշարժ	364,515 63
Ինքնաշարժ	6,690,584 97
Ինքնաշարժ	159,489 98
Ինքնաշարժ	739,654 30
Ինքնաշարժ	335,231 03
	Ռ.0 22,161,113 89

Գրեցին Ս. ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ [Գրիչ]

Մեր թղթակցի հատուկ հեռագրերը.

Մեր թղթակցի [Գրիչ]

Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներ

ԹՈՒՆՈՎ ՀԱՅԵՐԻ

Ամերիկի Միացեալ Նահանգներ գաղթականներ ուղարկող Գլխավոր Գրասենյակի տեղեկագրի համաձայն, Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներ գաղթելու համար Հունվարի 1-ից մինչև Հունիս 30-ը գրանցվել է 100-ից 3 փոքր ու մեծ ընտանիք, որոնցից 100-ից 3 ընտանիքներ ստացել են գաղթական թույլտվություններ։ Գրանցվածներից 100-ից 3 ընտանիքներ ունեն 100-ից 3 հոգի։ Գրանցվածներից 100-ից 3 հոգի գաղթական թույլտվություն ստացել են։ Գրանցվածներից 100-ից 3 հոգի գաղթական թույլտվություն չեն ստացել